

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

AIDS Világnap, 2014. december 1.	573
Nemzetközi kitekintés	574
HIV/AIDS Magyarország, 2014. szeptember 30.	575
Epinfo előfizetése a 2015. évre	579
Fertőző betegségek adatai	580

AIDS VILÁGNAP - 2014

Az AIDS világnapjának központi témája 2012 és 2015 között az a célkitűzés, hogy ne forduljon elő új HIV-fertőzés, legyen vége a megkülönböztetésnek, senki ne haljon meg AIDS-ben.

Mindezek érdekében az ENSZ nemzetközi szervezete, a **UNAIDS** 2014 szeptemberében új programot indított „**90-90-90**” elnevezéssel. A kezdeményezés célja, hogy 2020-ra a HIV-pozitív személyek 90%-a tudjon fertőzöttségéről, 90%-uk kapjon antiretrovirális kezelést, és a kezelték 90%-ában a vírus a kimutathatóság szintje alatt legyen. Így 2030-ra elérhető, hogy az évente újonnan regisztrált felnőtt fertőzöttek száma ne haladja meg 200 000 főt. Ezt a folyamatot segíti elő a **20. Nemzetközi AIDS Konferencián** elfogadott Melbourne-i Deklaráció. A deklaráció megerősíti, hogy a diszkrimináció megszüntetése képezi az alapját a HIV-járvány terjedése ellen küzdő népegészségügyi programoknak. Jelenleg több mint 80 ország-

ban van érvényben olyan törvény, amely kriminalizálja az embereket szexuális beállítottságuk miatt. Ezek a törvények fenntartják a marginalizált emberek elleni erőszakot, és növelik a HIV-vel szembeni kiszolgáltatottságot. A deklaráció szerint minden férfinak, nőnek, gyermeknek, transznemű és interszexuális személynek egyenlő joga van a megelőzéshez, a gondozáshoz és a kezeléshez. Minden embernek egyenlő bánásmódban kell részesülnie a nemétől, etnikai hovatartozásától, szexuális orientációjától, vallásától, állampolgárságától, HIV-státuszától függetlenül.

NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

A UNAIDS becslése szerint 2013-ban mintegy 35 millió [33,2 millió - 37,2 millió] HIV-pozitív személy élt a Földön; 2,1 millióan fertőződtek meg a vírussal, és 1,5 millió ember halt meg AIDS-ben. 2014 júniusában csupán 13,6 millió ember kapott antiretrovirális kezelést világszerte.

Az életben lévő HIV-fertőzöttek/AIDS-betegek becsült száma a Földön 2013-ban

Total: 35.0 million [33.2 million - 37.2 million]

Source: UNAIDS

Az Egészségügyi Világszervezet Európai Régiójában mintegy 136 000 új HIV-fertőzöttet jelentettek az elmúlt év során, ebből az Európai Unió területén 29 000 esetet regisztráltak. Nyugat- és Közép-Európában a legtöbb újonnan bejelentett eset az MSM rizikócsoportba tartozik, azonban a heteroszexuálisan fertőzöttek száma mindkét régióban megközelíti azoknak a férfiaknak a számát, akik homoszexuális kapcsolat révén akvirálták a vírust. Ezzel ellentétben Kelet-Európában a heteroszexuálisan

fertőződött személyek száma kétszerese azokénak, akik valószínűsíthetően intravénás szerhasználat révén váltak HIV-fertőzötté.

Az Európai Unió területéről gyűjtött epidemiológiai adatok szerint, a transzmisszió módja az esetek 42%-ában homoszexuális, az esetek 32%-ában heteroszexuális kapcsolat. Intravénás szerhasználat révén a bejelentett személyek csupán 5%-a fertőződött HIV-vel. Azon személyek 15%-ánál, akiknél a születés országa ismert volt, a HIV-fertőzöttek olyan országból származtak, ahol generalizált a HIV-járvány. Bár a késői diagnózisok aránya csökkent, a CD₄ sejtszámok alapján az állapítható meg, hogy az esetek 44%-ában még mindig késői stádiumban diagnosztizálják a HIV-fertőzöttséget.

Az adatok tükrében az Európai Unió területén három fontos feladat áll előttünk:

- olyan prevenciós programok számának a növelése, amelyek kifejezetten az MSM populációra fókuszálnak;
- olyan széleskörű prevenciós programok kiépítése, amelyek célcsoportját a migránsok alkotják;
- a késői HIV-diagnózisok számának további csökkentése.

2013-ban az EU tagállamokban több mint 4300 AIDS megbetegedést diagnosztizáltak, és hozzávetőlegesen 1000 személy halt meg a tünetegyüttes következtében.

Források: www.unaids.org, www.ecdc.europa.eu

HAZAI INFORMÁCIÓ

HIV/AIDS – **MAGYARORSZÁG**, 2014.szeptember 30.

A regisztrált HIV-fertőzött személyek nemenkénti megoszlása a verifikálás éve szerint

Év	Férfi	Nő	Ismeretlen	Összesen
1985-2008	1236	209	186	1631
2009	107	15	18	140
2010	142	9	31	182
2011	122	12	28	162
2012	186	14	19	219
2013	191	17	32	240
2014. I-III. n.év	162	16	31	209
Összesen	2146	292	345	2783

A regisztrált HIV-fertőzött személyek rizikócsoportok szerinti megoszlása

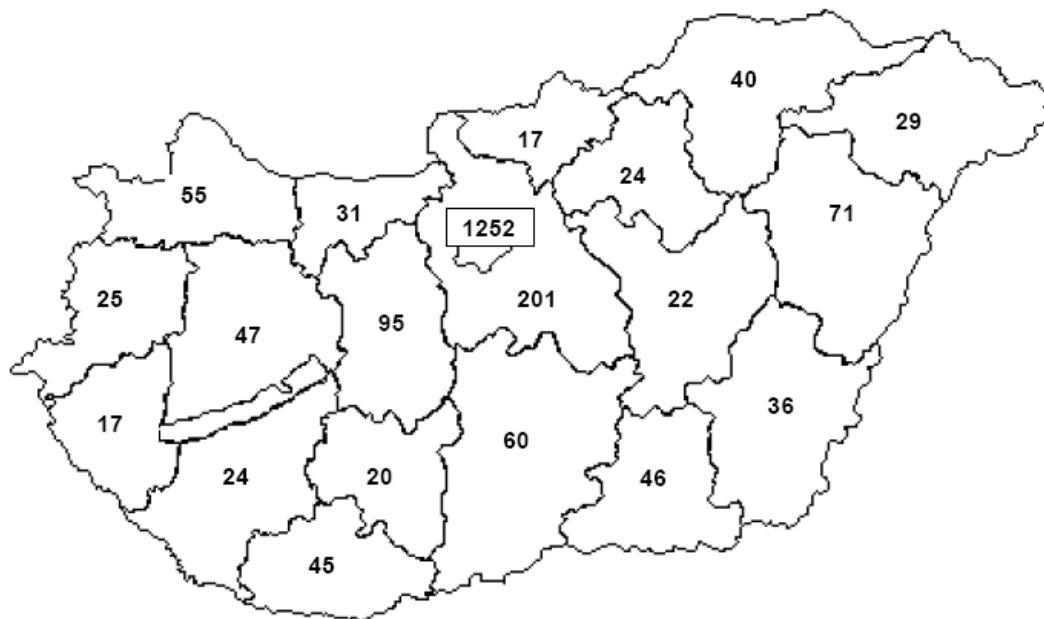
Év	Rizikócsoportok								
	Homo/ biszexuális	Hetero- szexuális	Hemofiliás	Transzfúziós recipiens	Intravénás kábitószer- élvező	Nosocomialis	Maternalis	Ismeretlen	Összesen
1985-2008	854	280	32**	23**	22**	16**	7	397	1631
2009	87	23	0	0	0	0	2	28	140
2010	126	18	0	0	0	0	0	38	182
2011	106	19	0	2*	0	0	0	35	162
2012	149	24	0	1*	0	0	1	44	219
2013	162	24	0	0	1*	0	1	52	240
2014. I-III. n.év	119	22	0	0	1	0	1	66	209
Együtt	1603	410	32**	26**	24**	16*	12	660	2783

* Importált esetek

** Importált esetekkel együtt

A nyilvántartott HIV-pozitív magyar és külföldi személyek* területenkénti megoszlása

(n=2157)

*A térkép nem tartalmazza az anonim és az ismeretlen lakóhelyű HIV-pozitív személyeket.

Az AIDS-betegek rizikócsoportok szerinti megoszlása

Év	Rizikócsoportok								
	Homo/ biszexuális	Hetero- szexuális	Hemofília	Transzfúziós recipiens	Intravénás kábitószere- lő	Nosocomialis	Maternalis	Ismeretlen	Összesen
1986-2008	387	105	20	14**	6**	8*	2	30	572
2009	13	8	0	0	0	0	1	1	23
2010	23	4	0	0	0	0	0	1	28
2011	24	7	0	0	0	0	0	1	32
2012	37	6	0	0	0	0	1	4	48
2013	30	10	0	0	0	0	0	2	42
2014. I-III. n.év	24	8	0	0	0	0	0	4	36
Együtt	538	148	20	14**	6**	8*	4	43	781

Év = az AIDS megbetegedés éve

* Importált esetek

** Importált esetekkel együtt

A bejelentett AIDS-betegek megoszlása
a megbetegedés éve és nemek szerint

Év	Férfi	Nő	Összesen
1986-2008	502	70	572
2009	17	6	23
2010	26	2	28
2011	27	5	32
2012	45	3	48
2013	38	4	42
2014. I-III. n.év	29	7	36
Összesen	684	97	781

Év = az AIDS diagnózis felállításának éve

**AIDS okozta halálozások évenként,
nemenkénti megoszlásban**

Év	Férfi	Nő	Összesen
1987-2008	270	26	296
2009	9	0	9
2010	10	0	10
2011	10	2	12
2012	7	2	9
2013	7	0	7
2014. I-III. n.év	10	1	11
Összesen	323	31	354

Év= a halálozás éve

Az AIDS-ben meghaltak rizikócsoportok szerinti megoszlása

Év	Rizikócsoportok								
	Homo/ biszexuális	Hetero- szexuális	Hemofiliás	Transzfúziós recipiens	Intravénás kábitószer- élvező	Nosocomialis	Maternalis	Ismeretlen	Összesen
1987-2008	216	33	13	11**	3	3*	1	16	296
2009	7	0	0	0	0	0	0	2	9
2010	9	0	0	0	0	0	0	1	10
2011	6	5	0	0	0	0	0	1	12
2012	5	2	0	0	0	0	0	2	9
2013	5	1	0	0	0	0	0	1	7
2014. I-III. n.év	8	2	0	0	0	0	0	1	11
Együtt	256	43	13	11**	3	3*	1	24	354

Év= a halálozás éve

* Importált esetek

** Importált esetekkel együtt

EPINFO ELŐFIZETÉSE A 2015. ÉVRE

Tájékoztatjuk Tisztelt Olvasóinkat, hogy az **Epinfo 2015. évre** történő előfizetése az alábbi megrendelő lap alapján lehetséges.

Az **Epinfo megrendelhető** az újságnak az Országos Epidemiológiai Központban működő szerkesztőségénél **postai úton** (1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6., a borítékra írják rá: EPINFO), **e-mail-en** (epiujsaq@oek.antsz.hu) vagy **faxon** (1-476-1223).

Kérjük Tisztelt Olvasóinkat, hogy **írásban** szíveskedjenek **jelezni** megrendelésüket, mert azt csak így tudjuk gyorsan és pontosan nyilvántartani és teljesíteni.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem az **Epinfo** című kiadványt ..... példányban, és a következő címre kérem postázni:

A megrendelő (cég) neve:.....

Címe:

Település.....utca..... házszám.....

Az ügyintéző neve, telefonszáma:.....

Előfizetési díj 2015. évre 11.510.- Ft,
mely a megjelenő különszámokat is tartalmazza.

Az előfizetés díja **5% áfa-t** tartalmaz.

Az előfizetés történhet csekken (a Szerkesztőségtől igényelhető), vagy átutalással (számlaszám: Magyar Állam Kincstár 10032000-00290043-00000000, a közlemény rovatba be kell írni: EPINFO).

A 2015. évre vonatkozó megrendelő lap beküldési határideje:

2014. december 30.

Az újság előfizetési határideje: 2015. január 31.

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2014. november 17-23.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a bejelentett **salmonellosis** megbetegedések száma kétszeresére emelkedett mind az előző hetihez, mind a 2008-2012. évek azonos időszakára számított középértékhez képest. A megbetegedések közel felét Győr-Moson-Sopron megyében regisztrálták, ahol egy tömeges ételfertőzés alakult ki. A **campylobacteriosisok** száma kétharmadával nőtt mind az előző hetihez, mind a medián értékéhez viszonyítva. A legtöbb bejelentés, a megbetegedések negyede, Budapesten került a nyilvántartásba.

A héten a **rotavírus-gastroenteritis** bejelentések száma kismértékben csökkent, egy megyében sem regisztráltak kimagasló számú megbetegedést.

A 47. héten **négy új közösségi és egy területi gastroenteritis járványt** jelentettek, egy 16 fő megbetegedésével járó ismeretlen etiológiájú iskolai járvány kivétellel **valamennyi tömeges méretű** volt. Egy Veszprém megyei kórházban **calicivírus** járvány következtében 41 fő betegedett meg.

Győr-Moson-Sopron megyében, egy gyermekintézményből november 7-20. között 1000 exponált személy közül **113 fő** (48 óvodás és 65 iskolás) megbetegedéséről érkezett jelentés. Magas láz, hányás, hasmenés volt a jellemző tünet. Kórházi ápolás 2 fő esetében vált szükségessé. 34 székletminta mikrobiológiai vizsgálata **S.Enteritidis** jelenlétét igazolta. A kórokozó terjesztésével a november 6-án felszolgált ételek (zöldbabfőzelék, vagdalt) egyikét gyanúsítják, a bizonyítékok gyűjtése folyamatban van.

Veszprém megye egyik idősotthonában 172 exponált személy közül november 13-17. között **60 fő** (53 gondozott, 7 dolgozó) betegedett meg elsősorban hasmenés, ritkábban hányás tüneteivel. Kórházban 2 főt ápoltak. Élelmiszer közvetítő szerepe nem igazolódott. A virológiai vizsgálat nyolc székletmintából hét esetében **calicivírus** jelenlétét igazolta.

Tolna megye három községének lakosai körében területi járvány alakult ki november 8-18. között. Az illetékes járási intézet munkatársai figyeltek fel a **S.Enteritidis** halmozódására. A járványügyi vizsgálat **40 fő** (13 óvodás, 22 általános iskolás, 5 felnőtt) megbetegedését tárta fel, valamennyien fogyasztottak egy főzőkonyha által készített ételekből

(az expozíciónak 444 fő volt kitéve). Tüneteik: magas láz, hasmenés, hányás. Egy óvodás kórházi, egy 59 éves férfi sürgősségi ellátásra szorult. A járványgörbe november 7-től fennálló folyamatos expozícióra utal, melyet a konyhán végzett ellenőrzés tapasztalatai alátámasztani látszanak. A székletvizsgálatok során, a jelentés írásáig öt esetben **S.Enteritidis**-t, két főnél *Salmonella sp.-t* azonosítottak, négy törzs **magyar 7** (angol 8) **fágtípusú**. A járványügyi és élelmiszerbiztonsági vizsgálatok még nem zárultak le.

Az előző heti 95-ről **56-ra** csökkent a bejelentett **heveny fertőző májgyulladások** száma. A **45 hepatitis A** megbetegedésből 35-öt (78%) Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből jelentettek. A betegek a már ismert területi hepatitis A járványokhoz tartozó újabb esetek.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **varicella** bejelentések száma mérsékelten, a **scarlatina** megbetegedéseké harmadával nőtt az előző héten regisztrálthoz képest. A védőoltással megelőzhető fertőző betegségek közül egy **mumpsz**- és egy **rubeola**-gyanú került a nyilvántartásba. A diagnózisokat a laboratóriumi vizsgálat még nem erősítette meg.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül **öt gennyes meningitist** jelentettek, közülük kettőt **Neisseria meningitidis** okozott, egyik B szerocsoportú volt.

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

47/2014. sz. heti jelentés (weekly report)

2014.11.17 - 23.

Betegség Disease	47. hét (week)			1 - 47. hét (week)		
	2014.11.17 - 2014.11.23.	2013.11.18- 2013.11.24.	Medián 2008-2012	2014.	2013.	Medián 2008-2012
Typhus abdominalis	-	-	-	* 1	-	-
Paratyphus	-	-	-	* 1	-	1
Botulizmus	-	-	-	8	# 4	4
Salmonellosis	211	126	103	# 5239	4926	5289
Dysentheria	1	1	1	# 9	# 46	58
Pathogen E. coli által okozott megbet.	1	1	●	# 73	52	●
Campylobacteriosis	175	179	105	# 7588	# 6546	4976
Yersiniosis	1	-	-	54	61	50
Rotavírus-gastroenteritis	53	●	●	7096	●	●
Hepatitis infectiosa	56	35	12	# 1591	# 1247	374
AIDS	-	-	-	40	# 44	27
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	13	12	14
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	1	16	28	26
Scarlatina	37	52	46	1938	2095	2420
Morbilli	-	-	-	2	# 5	3
Rubeola	1	-	1	8	8	18
Parotitis epidemica	1	1	2	25	45	60
Varicella	305	356	459	27087	32935	34748
Legionellosis	2	-	2	# 37	30	41
Meningitis purulenta	5	4	5	# 187	195	223
Meningitis serosa	-	-	2	# 71	81	88
Encephalitis infectiosa	-	4	3	69	# 123	122
Creutzfeldt-J. betegség	-	1	-	14	19	23
Lyme-kór	8	6	15	574	# 1140	1639
Listeriosis	-	-	-	37	12	12
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	62	10	14
Ornithosis	-	-	1	42	# 18	22
Q-láz	-	3	1	# 56	189	37
Tularemia	3	2	1	90	# 47	28
Tetanus	1	-	-	2	2	4
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	5	1	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	7	8	●
Malária*	-	-	-	15	5	6
Toxoplasmosis	1	1	2	71	45	96

(+)
(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(●) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2014.11.25.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
 Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

47/2014. sz. heti jelentés (weekly report) 2014.11.17 - 23.

Terrület (Territory)	Salmonel- losis	Campylo- bacteriosis	Rotavirus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Rubeola	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	22	42	6	3	13	33	-	-	-	-	-
Baranya	3	6	-	-	1	5	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	5	5	4	1	1	10	-	-	-	-	1
Békés	2	6	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Borsod-A.-Z.	3	6	3	41	-	29	-	1	-	-	-
Csongrád	2	5	-	3	-	3	-	-	-	-	-
Fejér	10	9	-	-	-	20	-	-	-	-	-
Győr-M.-S.	101	11	7	-	5	7	-	-	-	-	-
Hajdú-Bihar	9	13	8	4	4	3	-	-	-	-	1
Heves	1	2	1	1	-	1	-	-	-	-	1
Jász-N.-Sz.	4	14	-	4	2	14	-	-	-	-	-
Komárom-E.	10	7	4	-	1	10	-	1	-	-	-
Nógrád	3	-	1	-	-	6	-	-	-	-	-
Pest	9	10	2	-	2	87	-	-	-	-	2
Somogy	9	6	6	-	-	5	-	-	-	-	2
Szabolcs-Sz.-B.	1	1	1	-	-	15	-	-	-	-	-
Tolna	3	1	-	-	-	4	-	1	-	-	-
Vas	11	17	5	1	4	31	-	1	-	-	-
Veszprém	2	10	-	1	4	21	-	1	-	-	1
Zala	1	4	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Összesen (Total)	211	175	53	56	37	305	-	5	-	-	8
Előző hét (Previous week)	95	106	57	95	27	272	-	3	1	-	9

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

A statisztika készítés ideje: 2014.11.25.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujzag@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Megbízott országos tisztifőorvos:

Dr. Paller Judit

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Kommunikációs főosztály Nyomda

Csoportvezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)